

Liite



Turun perusopetuksen opetussuunnitelma

luvut 1–12

1.8.2016

Pansion koulu



TURKU
Pansion koulu

SISÄLLYSLUETTELO

1.4 Paikallisen opetussuunnitelman laadinta ja keskeiset opetusta ohjaavat ratkaisut

4.1 Toimintakulttuurin merkitys ja kehittäminen

4.2 Toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavat periaatteet

4.4 Opetuksen eheyttäminen ja monialaiset oppimiskokonaisuudet

5.2 Yhteistyö

5.3 Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö

5.4 Opetuksen järjestämistapoja

6.2. Arvioinnin yleiset periaatteet

6.5 Käyttäytymisen arviointi

6.6.2 Eteneminen oman opinto-ohjelman mukaan

6.11.3 Välitodistus

7.1 Tuen järjestämistä ohjaavat periaatteet

7.1.1 Ohjaus tuen aikana

7.1.2 Kodin ja koulun yhteistyö tuen aikana

7.3.2 Oppimissuunnitelma tehostetun tuen aikana

7.4 Erityinen tuki

7.4.3 Henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma

7.4.5 Pidennetty oppivelvollisuus

7.5.1 Tukiopetus

7.5.2 Osa-aikainen erityisopetus

8.4. Oppilashuoltosuunnitelmat

12.1 Taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit

12.2 Valinnaiset aineet

Liite 1. Pansion koulun ohjaussuunnitelma

Liite 2. Lisätuntien vuosiluokkakohtaiset tavoitteet, sisällöt ja arviointi

1.4 Paikallisen opetussuunnitelman laadinta ja keskeiset opetusta ohjaavat ratkaisut

Pansion koulun tuntijako

1.8.2016 käyttöön otettavan opetussuunnitelman tuntijako (hyväksytty 6.4.2016)

Aine	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	yht
äidinkieli ja kirjallisuus	7	7	5	5	4	4	3	3	4	42
A1-kieli ¹⁰	1	1	2	2	3	2	2	2	3	16+2
B1-kieli						2	2	1	1	6
matematiikka	3+1	3+1	3+1	4	4	4	3	4	4	32+3
ympäristöoppi	2	2	2	3	3	2				14
biologia, maantieto ¹							2	2	3	7
fysiikka, kemia ²							2	3	2	7
terveystieto							0,5	1,5	1	3
Ympäristö- ja luonnontieteet yhteensä										31
uskonto, ET	1	1	1	1	2	1	1	1	1	10
historia ja yhteisk. ³				1	2	2	2	2	3	12
musiikki	1	1	1	1	1	1	1	1		8
kuvataide	1	1	1	1	1	2	2			9
käsityö	2	2	2	2	2	2	3			15
liikunta	2	2	3	3	2	2	2	3	2	21
kotitalous							3			3
tai- ja tai val. tunnit ⁴			2					2	2	6
Taide- ja taitoaineet yhteensä										62
oppilaanohjaus ⁵							0,5	0,5	1	2
valinnaiset aineet ⁶				1	1	1		3	3	9
valinnainen B2-kieli ⁷								2	2	0
minimituntimäärät	20	20	22	24	25	25	29	29	30	224
koulun lisätunnit⁸	3						1			228
tunteja yhteensä * (koulu täyttää)	21	21	23	24	25	25				228
vapaaehto. A2-kieli ⁹				2	2	2	2	2	2	12

³~~Koulu lisää~~ kunnan tuntijakotaulukkoon oppiaineen ja vuosiluokan kohdalle koulun päättämän lisätuntin (esim. ~~+1~~).

¹~~Biologiaa (ja vastaavasti maantietoa) opetetaan 7.-9. vuosiluokilla 1 vvh; 1 vvh; 1,5 vvh.~~

²~~Fysiikkaa (ja vastaavasti kemiaa) opetetaan 7.-9. vuosiluokilla 1 vvh; 1,5 vvh; 1 vvh.~~

³~~Yhteiskuntaoppia opetetaan 4. ja 6. vuosiluokalla 1 vvh ja 9. vuosiluokalla 3 vvh. Vastaavasti historiaa opetetaan 5., 7. ja 8. vuosiluokilla 2 vvh ja 6. vuosiluokalla 1 vvh.~~

⁴~~Taide- ja taiteaineiden valinnaisten tuntien käyttötavasta päättää koulu opetussuunnitelman perusteiden luvussa 12.1 kuvatulla tavalla. Näiden oppiaineiden vuosiluokkakohtaiset tavoitteet ja sisällöt kuvataan koulun opetussuunnitelmassa.~~

⁵~~Ohjaus kuuluu kaikille oppilaille luokka-asteesta riippumatta. Oppilaanohjausta opetetaan erillisenä oppiaineena jokaisella vuosiluokalla 7-9.~~

⁶~~Valinnaisaineista:~~

•~~Koulu päättää, mitä valinnaisaineita se tarjoaa. Valintamahdollisuuksia tulee olla vähintään kaksi.~~

•~~Opetusryhmät on mahdollista muodostaa yli vuosiluokkarajojen.~~

•~~Muun opetuksen yhteydessä suositellaan yhteisöllisten opetusmenetelmien mahdollistamiseksi vähintään 12 oppilaan ryhmiä.~~

•~~Valinnaisaineiden vuosiluokkakohtaiset tavoitteet ja sisällöt kuvataan koulun opetussuunnitelmassa tai lukuvuosisuunnitelmassa.~~

⁷~~B2-kieltä opiskellaan valinnaisena aineena. Mikäli oppilas valitsee sekä A2- että B2-kielen, tuntijako tulee ylittää siltä osin, kuin luokka-asteen valinnaistunnit eivät riitä molempiin kieliin.~~

⁸~~Koulun opetussuunnitelmassa kuvataan lisätuntien vuosiluokkakohtaiset tavoitteet ja sisällöt.~~

⁹~~Vapaaehtoisten A2-kielten tunnit ovat muun tuntijaon ylittäviä tunteja vuosiluokilla 4-7. Vuosiluokilla 8-9 A2-kielet voidaan opettaa joko valinnaisaineen asemesta tai poikkeuksellisesti yhteisen tuntijaon ylittävinä. B2-latina rinnastetaan tässä suhteessa A2-kieliin. Poikkeuksen muihin A2-kieliin muodostaa A2-ruotsi, jota~~

opetetaan vuosiluokilla 4-5 vähimmäistuntijaon ylittävänä, vuosiluokilla 6-9 ensisijaisesti B1-ruotsin asemesta ja vasta toissijaisesti valinnaisaineena tai poikkeuksellisesti tuntijaon ylittävänä opetuksena (vuosiluokilla 8-9).

⁴⁰A1-kielen varhennus 1.-vuosiluokilla 1 vvt alkaen 1.8.2019, 2.-vuosiluokilla 1 vvt 1.8.2020 alkaen.

Tässä tuntijaossa yksi taide- ja taitoaineiden valinnaistunti on sijoitettu kaikille yhteisesti opetettavaksi tunniksi 4., 5., 6. ja 7. luokan käsityöhön sekä 3. luokan liikuntaan. Tämän jälkeen 7. luokalla ei ole yhtään vapaasti valittavaa valinnaisainetta. Sen sijaan vuosiluokilla 7-9 liikuntaa ja yhtä musiikkituntia lukuun ottamatta kaikki taide- ja taitoaineiden yhteiset tunnit keskitetään 7. luokalle. Tämä kompensoituu 8. ja 9. luokalla sillä, että valinnaisuutta on runsaasti, mikä merkitsee, että opintoja voidaan kohdentaa yksilöllisesti oman harrastuneisuuden ja tulevan ammattiuran kannalta mielekkäällä tavalla.

Yhtenäinen tuntijako helpottaa oppilaan siirtymistä kunnan sisällä toiseen kouluun kesken perusopetuksen.

⁸ Pansion koulussa lisätunnit on päätetty sijoittaa oppiaineeseen matematiikka 1., 2. ja 3. luokalle. Tunnit on merkitty taulukkoon merkinnällä +1. Koulun opetussuunnitelmassa kuvataan lisätuntien vuosiluokkakohtaiset tavoitteet ja sisällöt.

³Yhteiskuntaoppia opetetaan 4. ja 6. vuosiluokalla 1 vvh ja 9. vuosiluokalla 3 vvh. Vastaavasti historiaa opetetaan 5., 7. ja 8. vuosiluokalla 2 vvh ja 6. vuosiluokalla 1 vvh.

⁴Taide- ja taitoaineiden valinnaisten tuntien käyttötavasta päättää koulu opetussuunnitelman perusteiden luvussa 12.1 kuvatulla tavalla. Näiden oppiaineiden vuosiluokkakohtaiset tavoitteet ja sisällöt kuvataan koulun opetussuunnitelmassa. Pansion koulussa on päätetty, että tunnit käytetään 3. luokan kuvataiteeseen.

⁵Ohjaus kuuluu kaikille oppilaille luokka-asteesta riippumatta. Oppilaanohjausta opetetaan erillisenä oppiaineena jokaisella vuosiluokalla 7-9.

⁶Valinnaisaineista:

- Koulu päättää, mitä valinnaisaineita se tarjoaa. Valintamahdollisuuksia tulee olla vähintään kaksi.
- Opetusryhmät on mahdollista muodostaa yli vuosiluokkarajojen.
- Muun opetuksen yhteydessä suositellaan yhteisöllisten opetusmenetelmien mahdollistamiseksi vähintään 12 oppilaan ryhmiä.
- Valinnaisaineiden vuosiluokkakohtaiset tavoitteet ja sisällöt kuvataan koulun opetussuunnitelmassa tai lukuvuosisuunnitelmassa.

⁹ Vapaaehtoisten A2-kielten tunnit ovat muun tuntijaon ylittäviä tunteja vuosiluokilla 4-7. Vuosiluokilla 8-9 A2-kielet voidaan opettaa joko valinnaisaineen asemesta tai poikkeuksellisesti yhteisen tuntijaon ylittävinä. B2-latina rinnastetaan tässä suhteessa A2-kieliin. Poikkeuksen muihin A2-kieliin muodostaa A2-ruotsi, jota opetetaan vuosiluokilla 4-5 vähimmäistuntijaon ylittävänä, vuosiluokilla 6-9 ensisijaisesti B1-ruotsin asemesta ja vasta toissijaisesti valinnaisaineena tai poikkeuksellisesti tuntijaon ylittävänä opetuksena (vuosiluokilla 8-9).

¹⁰A1-kielen varhennus 1.-vuosiluokilla 1 vvt alkaen 1.8.2019, 2.-vuosiluokilla 1 vvt 1.8.2020 alkaen.

Opetuksen järjestämiseen liittyvät muut ratkaisut

Tämä asiakirjan lopusta löytyvät seuraavat dokumentit:

- Pansion koulun ohjaussuunnitelma (Liite 1)
- Lisätuntien vuosiluokkakohtaiset tavoitteet, sisällöt ja arviointi (Liite 2)

4.1 Toimintakulttuurin merkitys ja kehittäminen

Pansion koulun kuvaus yhdessä suunnittelemisen periaatteista:

Yhteissuunnittelua toteutetaan Pansion koulussa mahdollisuuksien mukaan sekä vuosiluokittain että yli luokka-asterajojen. Erityisesti monialaiset oppimiskokonaisuudet ja eheytyt työskentelytavat toteutetaan yhteissuunnittelussa, huomioiden mahdollisesti myös lähialueen yhteistyökumppanit. Yhteissuunnittelussa voidaan hyödyntää myös digitaalisia yhteisöjä ja sosiaalista mediaa. Oppilaat osallistuvat ikätasonsa mukaisesti opetuksen suunnitteluun asettamalla tavoitteita, pohtimalla toimintatapoja sekä yhteisen arvioinnin kautta. Oppilaat osallistuvat lukuvuoden teemojen ja tapahtumien suunnitteluun, esimerkiksi oppilaskunnassa ja lutu-tunneilla. Huoltajat voivat osallistua koulun toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen esimerkiksi vanhempainfoorumeissa, vanhempainyhdistyksen kautta, vastaamalla mm. vuosittaisiin laadunarviointikyselyihin sekä opettajien kanssa käytävissä keskusteluissa.

4.2 Toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavat periaatteet

Pansion koulun kuvaus luokkatuntien järjestämisen periaatteista:

Pansion koulussa lutu-tunteja pidetään säännöllisesti oman luokanopettajan johdolla. Tunteja voidaan käyttää opetuksen suunnitteluun, luokkatoiminnan kehittämiseen sekä muihin oppilaiden ehdottamiin teemoihin. Lutu-tunneilla käsitellään myös oppilaskunnan esille ottamia teemoja.

4.4 Opetuksen eheyttäminen ja monialaiset oppimiskokonaisuudet

Pansion koulun kuvaukset toimintakulttuurin sekä oppimisympäristöjen ja työtapojen kehittämisen tavoitteista, yhteisistä toimintaperiaatteista sekä yhteistyön ja muun käytännön toteutuksesta:

Pansion koulussa oppimisympäristöjä ja työtapoja kehitetään oppilaslähtöisiksi sekä huomioidaan kokemusten ja toiminnan positiivinen vaikutus oppimiseen. Työtavoissa huomioidaan myös tieto- ja viestintätekniikka ja sen tuomat mahdollisuudet. Eheyttäminen on tärkeä osa toimintakulttuuria, ja monialaiset oppimiskokonaisuudet antavat oppilaille mahdollisuuden syventää osaamistaan yli oppiainerajojen. Pansion alueen yhteistyötahoja kuten alueen yrityksiä sekä muita kolmannen sektorin edustajia pyritään osallistamaan koulun toimintaan. Opetusta toteutetaan myös koulurakennuksen ulkopuolella hyödyntäen esimerkiksi koulua ympäröivää luontoa ja liikuntamahdollisuuksia. Pansion koulussa toimitaan yhteiset säännöt huomioiden ja valvotaan niiden noudattamista. Koulussa otetaan huomioon myönteisellä tavalla oppilaiden erilaisuus ja opettajien osaamisalueet. Joustavia ryhmittelyjä, opiskelua yli luokka-asterajojen sekä yhteisopettajuutta hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan.

5.2 Yhteistyö

Pansion koulun kuvaukset kodin ja koulun yhteistyöstä:

Pansion koulussa kodin ja koulun välisen yhteistyön keskeinen tavoite on järjestää oppilaille hyvä ja turvallinen kasvu- ja opiskelu ympäristö sekä luoda myönteinen ja kannustava ilmapiiri kaikkien kouluyhteisön jäsenten välille. Koulu järjestää jokaisen lukuvuoden aikana kaikille huoltajille tilaisuuden tutustua kouluun, koulun yleisiin käytänteisiin, luokkaan sekä opettajaan. Opettajan ja huoltajien kesken sovitaan muista soveltuvista keskustelu- ja yhteydenpitokäytännöistä. Kouluvuoden aikana huoltajia kutsutaan koulun järjestämiin tapahtumiin ja juhliin.

Pansion koulun kuvaus siirtymävaiheen yhteistyöstä:

Luokanopettaja ja erityisopettaja siirtävät oppilaan opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot oppilaan tulevaan yläkouluun oppilaanohjaajalle, erityisopettajalle ja rehtorille.

5.3 Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö

Pansion koulun kuvaukset kasvatuskeskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käytöstä:

Pansion koulun järjestyssäännöistä tiedotetaan koulun kotisivuilla sekä Wilmassa. Sääntöjä käydään läpi myös vanhempainilloissa ja yhteisissä keskusteluissa. Oppilaat osallistuvat järjestyssääntöjen laatimiseen. Järjestyssääntöjen rikkomisesta keskustellaan oppilaan kanssa ja tarvittaessa järjestetään kasvatuskeskustelu, josta tiedotetaan koteja joko puhelimitse tai Wilman kautta. Myös muita kurinpidollisia toimenpiteitä käytetään tarpeen mukaan ja niistä tiedotetaan huoltajia aina tapauskohtaisesti. Suunnitelman toteutumista arvioidaan mm. laadunarviointikyselyiden kautta.

5.4 Opetuksen järjestämistapoja

Pansion koulun kuvaus yhdysluokkaopetuksen keskeisistä toimintatavoista:

Elämänkatsomustiedon opetus järjestetään yhdysluokkaopetuksena vuorokurssiperiaatteen mukaisesti. Opetusryhmät vaihtelevat lukuvuosittain, ja opetuksessa varmistetaan, että kunkin luokka-asteen oppisisällöt tulevat läpikäytyiksi. Opetettavat sisällöt tarkentuvat vuosittain lukuvuosisuunnitelmassa.

6.2. Arvioinnin yleiset periaatteet

Pansion koulun kuvaus opintojen aikaisesta arvioinnista:

Pansion koulussa käytetään monipuolisesti itsearvioinnin, ryhmäarvioinnin ja vertaisarvioinnin eri muotoja hyödyntäen esimerkiksi suullista, kirjallista tai sähköistä toteutustapaa. Oppilas voi näyttää osaamistaan myös konkreettisin välinein ja kokemuksellisin keinoin.

Arviointitapa perustuu aina käytettyihin opetusmenetelmiin sekä työskentelytapoihin. Oppija osallistuu ikätasonsa mukaisesti tavoitteiden, työskentelyprosessin ja oppimisen arviointiin alkuopetuksesta lähtien.

Arvioinnissa edetään suullisesta pohdinnasta kohti analyyttisempaa oppimisprosessin kuvausta. Myös oppilaan kielitaito huomioidaan.

Arvioinnin tavoitteena on, että oppilas ja huoltaja saavat riittävästi ja monipuolisesti informaatiota oppilaan koulutyöstä ja sen edistymisestä. Arvioinnin osana voidaan käyttää dokumentoitua arviointikeskustelua.

Huoltajat kutsutaan tarvittaessa yhdessä oppilaan kanssa keskustelemaan opintojen etenemisestä kouluun.

6.5 Käyttäytymisen arviointi

Pansion koulun kuvaus käyttäytymisen arvioinnista:

10 Erinomainen

-oppilas käyttäytyy asiallisesti ja vastuuntuntoisesti sekä toimii rehellisesti ja luotettavasti

- oppilas toimii aktiivisen myönteisesti kouluyhteisössä ja osoittaa oma-aloitteisuutta yhteisten asioiden hoitamisessa
- oppilas vaikuttaa positiivisella esimerkillä muihin oppilaisiin ja oppimistilanteisiin
- oppilas ottaa huomioon muut ihmiset ja toimii vastuullisesti ympäristön hyväksi
- oppilas ymmärtää koulun järjestyssääntöjen ja ohjeiden merkityksen sekä noudattaa niitä ja käy säännöllisesti koulua

9 Kiitettävä

- oppilas käyttäytyy asiallisesti ja vastuuntuntoisesti sekä toimii rehellisesti ja luotettavasti
- oppilas toimii myönteisesti kouluyhteisössä, ottaa huomioon muut ihmiset ja ymmärtää vastuunsa ympäristöstä
- oppilas ymmärtää koulun järjestyssääntöjen ja ohjeiden merkityksen sekä noudattaa niitä ja käy säännöllisesti koulua

8 Hyvä

- oppilas käyttäytyy pääsääntöisesti asiallisesti ja vastuuntuntoisesti sekä toimii rehellisesti ja luotettavasti
- oppilas toimii pääsääntöisesti myönteisesti kouluyhteisössä, ottaa huomioon muut ihmiset ja ymmärtää vastuunsa ympäristöstä
- oppilas ymmärtää pääsääntöisesti koulun järjestyssääntöjen ja ohjeiden merkityksen sekä noudattaa niitä ja käy säännöllisesti koulua

7 Tyydyttävä

- oppilas käyttäytyy useimmiten tilanteeseen sopivalla tavalla sekä rehellisesti ja luotettavasti
- oppilas tarvitsee ajoittain tukea ryhmässä toimimisessa sekä muiden ihmisten ja ympäristönsä huomioimisessa
- oppilaalla on vaikeuksia noudattaa koulun järjestyssääntöjä ja ohjeita
- oppilaan asenne koulunkäyntiä ja opiskelua kohtaan tarvitsee ajoittain ohjausta

6 Kohtalainen

- oppilas tarvitsee jatkuvaa ohjausta ja neuvontaa käyttäytymisessä
- oppilas ei kanna vastuuta tekemisistään ja suhtautuu usein välinpitämättömästi kanssaihmiin, koulutyöhön ja kouluympäristöön
- oppilas rikkoo toistuvasti koulun järjestyssääntöjä ja ohjeita

5 Välttävä

- oppilas osoittaa asenteellaan tai teoillaan jatkuvaa kielteisyyttä kouluyhteisöä kohtaan
- yhteistyö muiden oppilaiden ja opettajien kanssa tuottaa oppilaalle huomattavia vaikeuksia
- oppilas ei hyväksy yhteisiä sääntöjä ja rikkoo niitä toistuvasti

-oppilaan käyttäytyminen on kouluyhteisöön sopimatonta

6.6.2 Eteneminen oman opinto-ohjelman mukaan

Pansion koulun kuvaus opinnoissa etenemisestä perusopetuksen aikana:

Varhainen yhteistyö oppilaan ja huoltajan kanssa korostuu erityisesti silloin, jos näyttää siltä, ettei oppilas saa suoritettua vuosiluokan oppimäärää hyväksytysti. Luokalle jättämisestä ollaan yhteydessä huoltajaan mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Jos vuosiluokalle jättäminen oppilaan heikon koulumenestyksen perusteella näyttää ilmeiseltä, tulee oppilaalle varata kohtuullinen aika tehdä täydentäviä suorituksia. Oppilaalle tarjotaan mahdollisuuksia osoittaa osaamistaan monipuolisesti. Ennen luokalle jättämistä oppilaalta vaadittavat suoritukset ja osallistuminen erillisiin kokeisiin sovitaan tapauskohtaisesti.

6.11.3 Välitodistus

Pansion koulun kuvaus väliarvioinnin ajankohdasta ja muodosta:

Pansion koulussa välitodistus annetaan syyslukukauden päätteeksi. Luokilla 1-3 käytetään sanallista arviointia, luokilla 4-6 numeroarviointia. Oppilaalle, jonka äidinkieli on muu kuin opetuksessa käytettävä kieli, voidaan antaa välitodistuksessa sanallinen arviointi myös vuosiluokilla 4-6.

7.1 Tuen järjestämistä ohjaavat periaatteet

Pansion koulun kuvaus huoltajien tiedottamisesta poissaoloihin liittyvistä käytänteistä:

Pansion koulu tiedottaa huoltajia oppilaiden poissaoloista ja niihin liittyvistä käytänteistä pääasiallisesti Wilman kautta. Sähköisen tiedottamisen rinnalla voidaan käyttää myös muita huoltajien kanssa erikseen sovittavia viestintävälineitä

7.1.1 Ohjaus tuen aikana

Pansion koulun tiedonsiirtokäytäntö:

Pansion koulussa tiedonsiirrosta vastaa rehtori.

7.1.2 Kodin ja koulun yhteistyö tuen aikana

Pansion koulun kuvaukset siitä, miten huoltajille annetaan tietoa koulussa annettavan tuen muodoista yleisesti sekä kotien kanssa tehtävästä yhteistyön muodoista ja periaatteista:

Huoltajia tiedotetaan koulussa annettavasta tuesta Turun kaupungin kotisivuilla, opettajan kanssa käytävissä keskusteluissa sekä vanhempainilloissa.

Tuen tarpeen muutoksista keskustellaan aina henkilökohtaisesti oppilaan ja huoltajan kanssa. Yhdessä sovitaan sekä koulun että kodin vastuulle tulevista toimenpiteistä.

Tuen seurantaan liittyvien tapaamisten lisäksi oppilaille ja huoltajille järjestetään tarvittaessa mahdollisuus henkilökohtaiseen ohjauskeskusteluun.

7.3.2 Oppimissuunnitelma tehostetun tuen aikana

Pansion koulun oppimissuunnitelman lukitsemis- ja arviointikäytäntö:

Pansion koulussa luokanopettaja lukitsee oppimissuunnitelman, kun asiakirja on asianmukaisesti käsitelty.

7.4 Erityinen tuki

Pansion koulun kuvaukset yleisopetuksen yhteistyöluokan määräytymisestä sekä yhteistyön yleisistä periaatteista:

Lähtökohtaisesti kaikki Pansion alueen oppilaat opiskelevat lähikoulussa. Rehtori osoittaa yhteistyössä opettajien kanssa erityisen tuen oppilaan yhteistyöluokan, joka nimetään henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevassa suunnitelmassa.

Erityinen tuki muodostuu erityisopetuksesta ja muista perusopetuksen tarjoamista tukimuodoista. Opettajat tekevät yhteistyötä oppilaan oikea-aikaisen ja kokonaisvaltaisen tuen järjestämiseksi osana koulun arkea. Erilaisista yhteistyön muodoista opetuksessa sovitaan oppilaan tarpeiden pohjalta.

Erityisen tuen oppilaan henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma laaditaan yhteistyössä oppilaan, huoltajien, luokanopettajan ja erityisopettajan sekä tarvittaessa muiden oppilaan opiskelua tukevien yhteistyötahojen kanssa.

Koululla on aktiivinen ja aloitteellinen rooli kodin ja koulun yhteistyön rakentamisessa ja vastuu siitä, että huoltajat saavat tietoa oppilaan opiskeluun ja kasvuun liittyvistä asioista. Erilaisia yhteistyömuotoja pyritään kehittämään

7.4.3 Henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma

Pansion koulun käytäntö HOJKSin lukitsemisessa:

Pansion koulussa rehtori lukitsee HOJKSin, kun asiakirja on asianmukaisesti käsitelty.

7.4.5 Pidennetty oppivelvollisuus

Pansion koulun kuvaus pidennetyn oppivelvollisuuden toteuttamisesta, yhteistyöstä ja käytännöistä esiopetuksen ja koulun välillä:

Esiopettaja, alkuopettaja sekä erityisopettaja pohtivat yhdessä oppilashuollon henkilöstön kanssa oppilaan pidennetyn koulupolun toteuttamisen vaiheet aina yksilökohtaisesti ja yhteistyössä huoltajien kanssa.

7.5.1 Tukiopetus

Pansion koulun kuvaukset tukiopetuksen, omakielisen opetuksen ja maahanmuuttajien tuetun opetuksen toimintamalleista, työnjaosta ja yhteistyöstä:

Pansion koulussa tukiopetusta tarjotaan tarpeen vaatiessa. Tukiopetusta annetaan myös aiempien vuosiluokien oppisisällöistä, jos se oppimisen kannalta on perusteltua.

Omakielistä opetusta sekä maahanmuuttajien tuettua opetusta tarjotaan Pansion koulussa joko samanaikaisopetuksena tai pienryhmässä. Opetustavasta, työtavoista sekä työnjaosta sovitaan lukuvuosittain eri opettajien kesken.

Huoltajia tiedotetaan aina oppilaan saamasta tuesta Wilman välityksellä ja opettajan kanssa käytävissä keskusteluissa.

7.5.2 Osa-aikainen erityisopetus

Pansion koulun kuvaukset osa-aikaisen erityisopetuksen toimintamallista, työnjaosta ja yhteistyöstä:

Osa-aikaisella erityisopetuksella pyritään oppimista estävien tekijöiden tunnistamiseen, ennalta ehkäisemiseen ja korjaamiseen. Opetusta suunnitellaan ja oppilaan oppimista arvioidaan yhteistyössä oppilaan, huoltajien ja opettajien kesken. Pansion koulussa osa-aikaista erityisopetusta annetaan joustavin järjestelyin samanaikaisopetuksena, pienryhmässä tai yksilöopetuksena.

8.4. Oppilashuoltosuunnitelmat

1. Pansion koulun kuvaus koulukohtaisen yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän (KOR) kokoonpanosta, koontumisajasta, oppilaiden ja huoltajien osallisuudesta ja kuulluksi tulemisesta, yhteistyöstä sekä toiminnan arvioinnista ja kehittämisestä:
 - yhteisölliseen oppilashuoltoryhmään (KOR) kuuluvat rehtori ja vararehtori, kaksi erityisopettajaa tai kaksi muuta opetushenkilökuntaan kuuluvaa edustajaa sekä oppilashuoltohenkilöstö. Tarkka kokoonpano määritellään vuosittain lukuvuosisuunnitelmassa.
 - KOR kokoontuu säännöllisesti noin kerran kuukaudessa
 - KOR kutsuu oppilaskunnan, vanhempainyhdistyksen, esiopetuksen ja eri järjestöjen edustajia kokoukseen tarvittaessa
 - KOR tekee yhteistyötä huoltajien ja vanhempainyhdistyksen kanssa
 - KOR koordinoi, yhteistyössä koulun suunnitteluryhmän kanssa, vähintään kerran vuodessa yhteisöllisyyttä lisääviä koulupäiviä
 - KOR arvioi omaa toimintaansa ja tavoitteitaan säännöllisesti
2. Pansion koulun järjestyssäännöt

Tavoitteet

Järjestyssääntöjen tavoitteena on taata jokaiselle Pansion koulun oppilaalle ja Pansion koulussa työskentelevälle työrauha. Pyrkimys on, että Pansion koulussa oppilaiden, opettajien ja muun henkilökunnan on turvallista ja miellyttävää työskennellä.

Järjestyssääntöjen lisäksi rehtori ja opettajat voivat antaa oppilaille suosituksia ja ohjeita, joilla järjestyssääntöjä tarkennetaan. Niissä asioissa, joista järjestyssäännöissä ei erikseen mainita, noudatetaan perusopetusta koskevia lakeja, asetuksia ja Suomen lakia.

Voimassaolo

Järjestyssäännöt ovat voimassa kouluaikana ja koulunkäyntiin liittyvissä tilaisuuksissa.

Kouluaika tarkoittaa työjärjestyksen mukaista työpäivää. Kouluaikana oppilas ei saa poistua koulun alueelta ilman opettajan, rehtorin tai terveydenhoitajan lupaa. Työpäivää voidaan lyhentää työpäivän alkuun tai loppuun sijoitetun kaksoistunnin perusteella. Jos välitunti jätetään pitämättä, työpäivä lyhenee 15 minuuttia.

Koulunkäyntiin liittyviä tilaisuuksia ovat koulun kerhot, juhlat ja muut koulun järjestämät tilaisuudet kuten retket, opintokäynnit yms. Koulumatkoilla järjestyssäännöt eivät ole voimassa. Rehtori tai opettaja ilmoittaa kuitenkin osapuolten huoltajille tietoonsa tulleet oppilaiden häirinnät ym. koulumatkoilta.

Asianmukainen käyttäytyminen

- Hyvät tavat
 - Koulussa ja koulunkäyntiin liittyvissä tilaisuuksissa noudatetaan hyviä tapoja.
 - Tervehtiminen, ystävällinen käytös, kohteliaisuus kuuluvat hyviin tapoihin, samoin asiallinen kielenkäyttö.
 - Kiusaaminen ja väkivaltainen käytös muita kohtaan on kielletty. Toisia oppilaita ei saa häiritä tai halventaa sanallisesti, elein tai ilmein, tekstiviestein tai internetin välityksellä.
 - Ruokailussa annetaan ruokarauha kaikille ja noudatetaan hyviä pöytätapoja.
 - Koulun juhlissa, retkillä ja vierailuilla käyttäydytään tilanteeseen sopivalla tavalla ja opettajan antamien ohjeiden mukaisesti.
 - Koulutehtävistä ja -tarvikkeista huolehtiminen
 - Oppilas huolehtii koulutehtäviensä tekemisestä vastuuntuntoisesti.
 - Oppilaalla on päivittäin mukanaan koulutyössä tarvittavat välineet, esim. lukujärjestyksen mukaiset oppi- ja työkirjat, vihot, kynä, kumi ja viivain. Liikuntatunnilla oppilaalla on mukanaan opettajan ohjeiden ja sään mukaiset varusteet.

- Poissaolot

- Oppilas on velvollinen käymään koulua säännöllisesti työjärjestyksen mukaan.
- Huoltaja on velvollinen valvomaan oppivelvollisuuden täyttymistä. Mikäli oppilas joutuu olemaan pois sairauden vuoksi, huoltaja ilmoittaa siitä kouluun ensimmäisenä poissaolopäivänä.
- Jos oppilas joutuu muusta syystä olemaan pois koulusta, tulee huoltajan anoa siihen etukäteen ja hyvissä ajoin lupa. Luvan voi myöntää luokanvalvoja, jos poissaolo kestää korkeintaan kolme päivää. Tätä pidempiin poissaoloihin luvan myöntää rehtori.
- Oppilaan tulee selvittää poissaolojakson koulutehtävät ja suorittaa ne opettajan kanssa sovitulla tavalla. Kun opettaja tai rehtori myöntää oppilaalle vapaata lomamatkaa tms. varten, oppilas saa tehtäväkseen lomamatkan aikana suoritettavat tehtävät. Huoltaja valvoo, että tehtävät on tehty.

Tarkempia määräyksiä esineistä tai aineista sekä niiden käytöstä ja säilytyksestä

- Koulussa tarvittavat välineet
 - Koulun suositus on, että oppilas ottaa mukaansa vain koulutyöhön tarvittavat välineet. Koulu ei ole korvausvelvollinen esim. kadonneista vaatteista, rahoista tai kännyköistä eikä polkupyörille tulleista vaurioista.
- Kännykät ja muut mahdolliset oppimista tai opetusta häiritsevät esineet tai aineet
 - Kännykän käytön rajoittamisen perusteena on, että keskitytään olennaiseen eli koulunkäyntiin. Kännykkä saa olla mukana, mutta ei näkyä, kuulua tai muuten häiritä koulupäivää. Mikäli huoltajalla on tärkeää ja välitöntä asiaa lapselleen tai toisinpäin, lapsen tavoittaa koulun puhelinnumeroista. Opettaja voi antaa luvan kännykän käyttöön perustelluista syistä.
 - Kännykkä voidaan ottaa oppilaalta pois, jos se häiritsee opetusta. Kännykkä palautetaan oppilaalle tunnin päättyessä tai viimeistään koulupäivän päättyessä.
 - Samaa sääntöä sovelletaan myös muihin opetusta häiritseviin esineisiin tai asioihin.
- Vaaralliset esineet ja aineet
 - Alkoholi, tupakka ja muut huumaavat aineet: Koulurakennuksessa, koulun alueella ja koulun tilaisuuksissa ei saa tupakoida eikä olla päihteiden tai huumeiden vaikutuksen alaisena.
 - Koulun oppilaat ovat alaikäisiä, joten alkoholi- ja tupakkalain mukaiset tuotteet ovat heiltä kiellettyjä. Jos oppilaalla on em. aineita, koulussa toimitaan samoin kuin muiden vaarallisten esineiden tai aineiden kanssa.
 - Kouluun on kiellettyä tuoda minkäänlaisia vahingoittamiseen tai lyömiseen soveltuvia esineitä tai aineita.

- Koulun ei ole luvallista tuoda myöskään omaa tai toisen turvallisuutta vaarantavia tai omaisuuden vahingoittamiseen soveltuvia esineitä tai aineita, jos ei hallussapidolle ole hyvää syytä.
- Jos oppilaalla on tai epäillään olevan koulussa tai koulun tilaisuuksissa kiellettyjä tai vaarallisia esineitä tai asioita, opettaja tai rehtori pyytää esineen itselleen. Ääritilanteissa ja oppilaan kieltäytyessä pyynnöstä opettajalla tai rehtorilla on oikeus tarkistaa oppilaan tavarat, taskut, pulpetti ym.
- Vaarallisten esineiden ja aineiden tarkastamisesta ja haltuun ottamisesta ilmoitetaan huoltajalle.

Koulun omaisuuden käsittely

- Koulun ja luokan yhteisistä välineistä huolehditaan hyvin ja vastuuntuntoisesti.
- Oppilas saa yhden kappaleen esim. tarvitsemiaan oppikirjoja.
- Kadonneen tai tahallisesti tärvellyn kirjan tai vastaavan korvausvelvollisuudesta keskustellaan tapauskohtaisesti.
- Oppilaan velvollisuudesta korvata aiheuttamansa vahinko
 - Omaisuusvahingon tai tapaturman sattuessa on siitä välittömästi ilmoitettava jollekin opettajalle, rehtorille tai kiinteistönhoitajalle.
 - Vahingon sattuessa sovelletaan vahingonkorvauslakia.
 - Oppilas on vastuussa koulun hänelle antamista opiskeluvälineistä sekä koulurakennukselle ja koulun omaisuudelle aiheuttamastaan vahingosta.
 - Jos vahinko on useamman oppilaan aiheuttama, he vastaavat vahingosta yhteisvastuullisesti. Korvausvelvollisuudesta keskustellaan tapauskohtaisesti.
 - Vahingosta ilmoitetaan huoltajalle.

Koulun tilojen siisteydestä huolehtiminen

- Turvallisuutta ja miellyttävyyttä opiskeluun tuo siisti ympäristö.
- Oppilaan tulee välttää tarpeetonta roskaamista ja paikkojen sotkemista ja siivota oman työskentelynsä jäljet asianmukaisesti
- Oppilas voidaan ikä ja kehitystaso huomioon ottaen opettajan tai rehtorin kehotuksesta ja kasvatuksellisista syistä määrätä siivoamaan sellaiset sotkut, jotka hän on tahallaan tai huolimattomuuttaan aiheuttanut. Siivoaminen ei aiheuta opetuksesta poisjäämistä, ja jälkien korjaaminen otetaan huomioon mahdollista rangaistusta tai vahingonkorvausta määrättäessä.

Oleskelu ja liikkuminen koulurakennuksessa

- Koulussa sisällä ulkovaatteet ja -kengät jätetään siististi naulakoihin.
- Oppitunnille saavutaan ajoissa. Sisääntulon jälkeen käytävistä siirrytään luokkiin reippaasti.
- Ulos tarkoitettuja välituntivälineitä käytetään vain ulkona.
- Koulun käytävillä ja portaissa liikutaan kävellen oikeata puolta ja välttämällä turhaa melua.

Koulun piha-alue ja siellä toimiminen

- Koulun aluetta on pensas- ja verkkoaidalla rajattu alue koulun eteläpuolella.
- Välitunnit vietetään aina ulkona, ellei toisin ilmoiteta.
- Ulos siirrytään ripeästi heti tunnin loputtua. Jos sääolosuhteitten vuoksi välitunti ollaan sisällä, se vietetään koulun käytävillä ja eteistiloissa.
- Portailla, ikkunalaudoilla, Sikalanmäellä, pyörätelineillä ja pysäköintialueella oleskelu on välituntisin kielletty.
- Istutukset jätetään rauhaan eikä pihaa roskata.
- Polkupyöriä säilytetään kouluaikana pyörätelineissä ja pyörille varatuilla alueilla. Polkupyörällä kouluun tulijoilla tulee olla pyöräilykypärä.
- Kivien ja lumipallojen heitto on kielletty.
- Turha oleskelu WC-tiloissa on kielletty.
- Välituntileikit ja -pelit päättyvät kellon soiodessa. Tällöin siirrytään luokan sisäänkäyntiovelle parijonoon ja huolehditaan välituntivälineet sisälle.
- Koulun alueelta Pernontien toiselle puolelle siirryttäessä esim. liikuntatunneilla kuljetaan aina alikulkukäytävän kautta.

Järjestyssääntöjen rikkominen

- Jos oppilas rikkoo koulun järjestyssääntöjä, opettaja tai rehtori voi huomauttaa oppilasta, keskustella oppilaan kanssa ja puhutella häntä.
- Kotiin lähetetään tieto järjestyssääntöjen rikkomisesta.
- Jos oppilas on jättänyt kotitehtävänsä tekemättä, opettaja voi jättää hänet kouluun enintään tunnin ajaksi tekemään niitä opettajan valvonnassa.

- Tunnilla toistuvan häiritsevän käyttäytymisen takia oppilas voidaan poistaa oppitunnilta lopputunnin ajaksi.
- Kasvatuskeskustelun opettaja tai rehtori voi määrätä osissa tai kerralla suoritettavaksi. Keskustelu on mahdollisimman pian tapahtuneesta rikkomuksesta koulupäivän aikana, ennen tai jälkeen. Keskusteluun voivat osallistua myös muut oppilaan opetukseen tai oppilashuoltoon osallistuvat henkilöt. Keskustelu kirjataan ja siitä ilmoitetaan huoltajille, jotka tarvittaessa osallistuvat keskusteluun. Kasvatuskeskustelua voidaan käyttää esim. opetuksen häiritsemisen tai muiden ihmisarvoa loukkaavan käyttäytymisen takia.
- Oppilas voidaan myös määrätä siivoamaan sellaiset sotkut, jotka hän on tahallaan tai huolimattomuuttaan aiheuttanut: tarkemmin kohdassa 7.
- Jälki-istunnossa istutaan hiljaa tai tehdään tehtäviä. Jälki-istunnon takia oppilas ei voi jäädä pois opetuksesta.
- Kirjallisesta varoituksesta päättää tarvittaessa rehtori.
- Opettaja ja rehtori tekevät opiskelusta epäämiseen liittyvät päätökset. Koulusta erottamisen tekee jaosto.

Koulun suosituksia

- Turvallisussyiden takia koulun suositus on, että alkuluokan ja luokkien 1-2 oppilaat eivät tule kouluun pyörällä: heidän kohdallaan pyöräily on sallittua vain huoltajan toimittamalla kirjallisella suostumuksella.
- Koulu ei suosittele koulumatkojen kulkemista rullaluistimilla tai skeittilaudalla.

Pansion koulun rehtori Sari Grönroos on hyväksynyt koulun järjestysäännöt oppilaskuntaa kuultuaan 20.5.2014.

3. Poissaolojen seuraaminen, niistä ilmoittaminen ja niihin puuttuminen

- Luvattomiin tai huolta herättäviin poissaoloihin puututaan.
- Koulukuraattori seuraa oppilaiden poissaoloja. Havaitessaan huolta herättävän määrän poissaoloja hän lähtee selvittämään poissaolojen taustoja.

4. Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen Pansion koulussa

Tupakointi

- Ensimmäisellä kerralla: luokanvalvoja ilmoittaa asiasta huoltajalle ja kasvatuskeskustelu oppilaan kanssa.
- Tilanteen uusiutuessa konsultaatio kuraattorin kanssa. Tarpeen mukaan suositellaan MAR-tiimin palveluja.
- Lastensuojeluilmoitus

Alkoholi ja mahdolliset muut päihteet

- Ks. hoitoreitit.turku.fi.

Lievästi päihtynyt nuori tai epäily päihteiden käytöstä

- Aina yhteys huoltajaan ja pyydetään lupa huoltajalta alkometrimittaukseen/huumetestaukseen
- Turkulaisen alaikäisen nuoren voi lähettää aikuisen saattajan kanssa vanhempien luvalla arkena virka-aikana suoraan Nuorisopoliklinikalle (LNP), soitto kuitenkin ensin poliklinikalle (02-2661157)
- Ulkopaikkakuntalaiset nuoret lähetetään päivystykseen (02 10023), alaikäiset vanhempien luvalla aikuisen saattajan kanssa
- Nuorta ei voi lähettää yksin koulusta kotiin
- Pääsääntöisesti huoltaja hakee nuoren koulusta, huoltajalle annetaan mukaan Humaltuneen nuoren huoltajalle -lehtinen
- Jos alaikäisen huoltajaa ei tavoiteta tai huoltaja ei anna lupaa testeihin, voi sosiaalitoimi antaa ko. luvan puhelimitse
- Mikäli päihtymyksestä epäilty nuori karkaa, ilmoitetaan asiasta huoltajalle ja mikäli huoltajaa ei tavoiteta, sosiaalityöntekijälle ja poliisille
- Mikäli nuoren huoltajaa ei tavoiteta, tehdään heti lastensuojeluilmoitus puhelimitse sosiaalipäivystykseen 02-2626003, virka-ajan ulkopuolella 112. Jos on tarvetta konsultaatioon tai kiireellisiin toimenpiteisiin viranomais taholta, otetaan myös yhteys sosiaalipäivystykseen
- Huoltajalle yritetään saada tieto nuoren olinpaikasta ja tilasta mahdollisimman pian
- Jatkohoitopaikkaa on informoitava, mikäli nuoren huoltajaa ei ole tavoitettu

Jatkotoimenpiteet

- Aina lastensuojeluilmoitus
- Lähetä Nuorisopoliklinikalle, koska päihteiden käyttö koulussa on aina hälyttävä merkki
- Tarvittaessa voidaan järjestää oppilaan ja vanhempien kanssa tapaaminen myös koululla

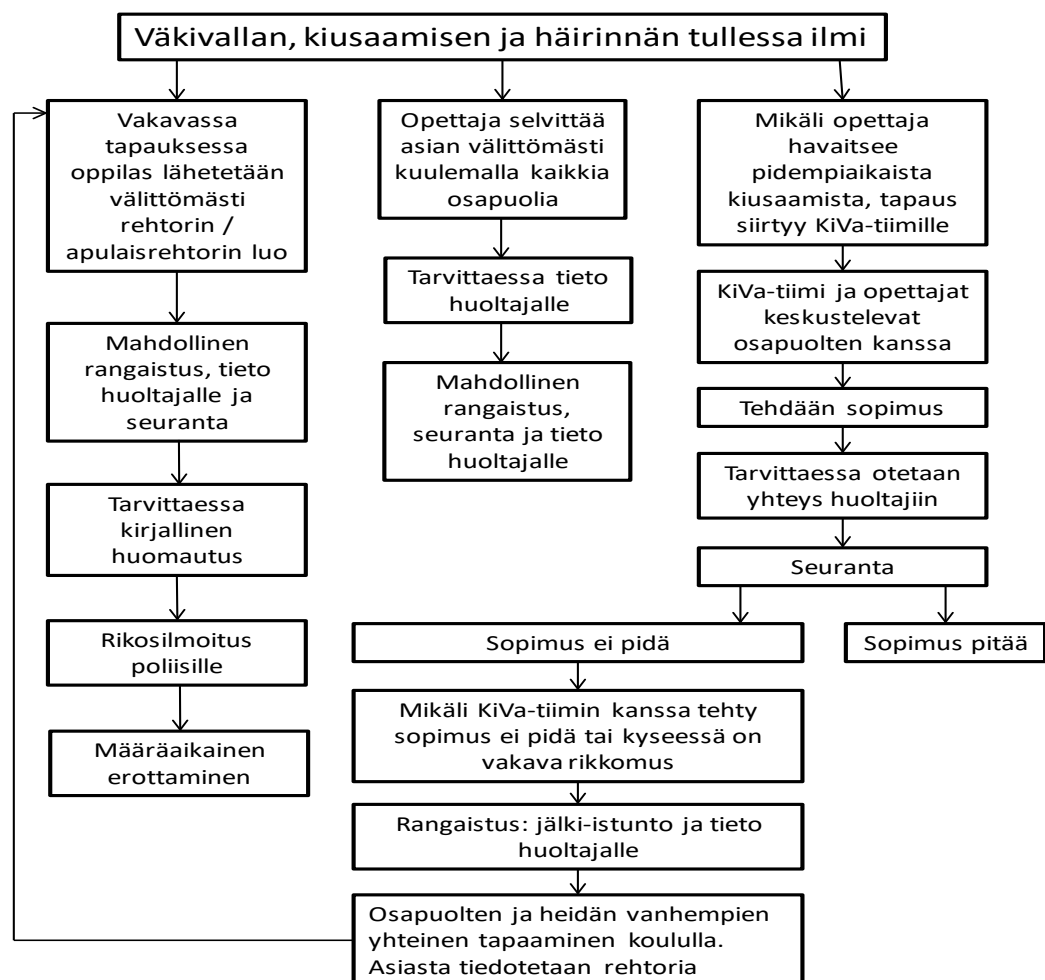
5. Koulukuljetusta koskevat ohjeet Pansion koulussa

- Oppilaat, jotka kulkevat koulumatkat taksilla poistuvat ja menevät taksiin koulun parkkipaikalla.
- Taksia odotetaan kirjaston edessä, sateen sattuessa katoksen alla.
- Mikäli odotusaika tiedetään välituntia pidemmäksi, koulu järjestää taksia odottavalle oppilaalle valvottua toimintaa.

6. Pansion koulun suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Pansion koulun koko henkilökunta valvoo järjestyssääntöjen noudattamista ja puuttuu rikkeisiin. Koulussa noudatetaan alla olevaa Pansion koulun suunnitelmaa oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä.

Pansion koulun suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä



7. Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa Pansion koulussa

1. kriisitilanteiden ehkäisy ja niihin varautuminen:

- Pansion koululla on pelastussuunnitelma, jossa määritellään toiminta erilaisissa tilanteissa.
 - koulurakennuksesta poistumista harjoitellaan säännöllisesti
 - koulurakennuksessa sisällesuojautumista harjoitellaan säännöllisesti
 - jokaisesta koulurakennuksen tilasta löytyy poistumissuunnitelma sekä karttaopaste koulurakennuksessa liikkumiseen
 - henkilökunnalla on käytössä työpuhelimet yhteydenpitoa varten.
 - opettajat ylläpitävät ensiaputaitoja lakisääteisesti.
 - opettajilla on huoltajien puhelinnumerot.
 - henkilökuntaa koulutetaan kriisitilanteissa toimimiseen.
 - ensisammutusvälineitä on jokaisessa kerroksessa, samoin opasteet.
- 2. kriisiryhmän kokoonpano:** turvallisuusvastaava, rehtori, määritelty oppilashuolto- sekä muu henkilöstö. Kokoonpano määritellään tarkemmin vuosisuunnitelmassa.
- 3. yhteistyö ja keskinäinen työn- ja vastuunjako** kriisitilanteisiin varauduttaessa sekä kriisitilanteissa. Toiminnasta vastaa rehtori. Muut toimijat: turvallisuusvastaava, kiinteistön isännöitsijä, alkusammutusvälineistön nimetty hoitaja ja ensiavun järjestelyistä vastaava henkilö.
- 4. pelastussuunnitelman, koulun järjestyssääntöjen ja muiden turvallisuusohjeiden yhteensovittaminen.** Järjestyssäännöt linkitetään niin, että niiden pohjalla on pelastussuunnitelma ja muut turvallisuusohjeet. Järjestyssääntöjen tarkoitus on oppilaiden turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen.
- 5. toimintaohjeet** erilaisissa äkillisissä kriisitilanteissa löytyvät päivitetystä turvallisuussuunnitelmasta ja Turun sivistystoimialan turvallisuusoppaasta v.2013
- 6. johtamisen, sisäisen ja ulkoisen tiedottamisen sekä koulujen ja opetuksen järjestäjän välisen tiedottamisen ja viestinnän periaatteet** äkillisissä kriiseissä. Rehtori vastaa tiedotuksesta sivistystoimialan ja koulun välillä sekä koulun ja huoltajien välillä. Toimialajohtaja viestittää viranomaisille ja tiedotusvälineille.
- 7. psykososiaalisen tuen ja jälkihoidon järjestäminen:** Opetuksen järjestäjä suunnittelee ja koordinoi tuen ja jälkihoidon.
- 8. Kriisisuunnitelmasta** tiedotetaan, siihen perehdytetään ja toimintavalmiuksia harjoitellaan.
- 9. Kriisisuunnitelman päivitys ja arviointi** tapahtuu vähintään vuosittain.

8. Yksilökohtaisen oppilashuollon (MAR) järjestäminen Pansion koulussa

- MAR -ryhmään voivat Pansion koulussa kuulua rehtori, terveydenhoitaja, kuraattori, psykologi, lääkäri, oppilaanohjaaja, opettaja, erityisopettaja tai muu siinä tilanteessa keskeinen henkilö.

- Usein ryhmän kokoa opettaja, kuraattori, psykologi, terveydenhoitaja tai lääkäri. Myös muut edellä mainituista voivat koota ryhmän.
- Ryhmän vastuuhenkilönä toimii ryhmän koollekutsuja. Hän vastaa, että asian käsittely kirjataan oppilaan yksilölliseen oppilashuoltokertomukseen ja että se säilytetään lain vaatimalla tavalla oppilashuoltorekisterissä.
- Myös monialainen konsultaatio on tärkeä menetelmä Pansion koulun oppilashuollossa.

	suunnittelu	toteuttaminen	arviointi
oppilaat	Itsearviointit ja omien tavoitteiden kirjaaminen Oppilaan toivomukset ja mielipiteet otetaan huomioon suunniteltavissa toimenpiteissä ja ratkaisuissa	Tavoitteiden toteutumisen seuranta Kuraattori/psykologi/ terveydenhoitajan palvelut Mahdollisuus osallistua moniammatillisen asiantuntijaryhmän kokouksiin hänen omissa asioissaan Oppilas antaa luvan keskusteluille	Kyselyt, kartotukset ja keskustelut
huoltajat	Vanhempaintapaamisissa suunnitellaan oppilaan yksilöllisiä tarpeita, ja mietitään tavoitteita	Huoltaja antaa luvan keskusteluille Huoltajalla tai lapsen nimellä läheisellä on mahdollisuus osallistua moniammatillisen asiantuntijaryhmän kokouksiin lapsen asioissa	Vanhempaintapaamisissa arvioidaan saavutettuja tavoitteita
muut yhteistyötahot		Moniammatillisella oppilashuoltoryhmällä on oikeus pyytää neuvoa oppilaan asioissa tarpeelliseksi katsomiltaan asiantuntijoilta	
muu opetuksen järjestäjä	Nivelvaiheen suunnittelupalaveri esiopetuksen ja yläkoulun kanssa	Esiopetus toimittaa opetuksen järjestäjälle KOS-lomakkeet Uudelle opetuksen järjestäjälle siirretään opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot.	

- Yksittäisen oppilasta koskevan asian käsittelystä asiantuntijaryhmässä laaditaan oppilashuoltokertomus. Oppilashuoltokertomuksen laatii ryhmän vastuhenkilö, ja se tallennetaan oppilashuoltorekisteriin.
- Oppilashuollon periaatteista ja menettelytavoista tiedottaminen Pansion koulussa:

oppilaille	huoltajille	muille yhteistyötahoille
Lupakaavake	Lukuvuositedote Wilma Lupakaavake	Koulun internet-sivut

9. Oppilashuollon yhteistyön järjestäminen Pansion koulun oppilaiden ja huoltajien kanssa

	suunnittelu	toteuttaminen	arviointi
oppilaat	Erilaiset laatukselyt Oppilaskunta antaa ehdotuksia, on mukana muokkaamassa, kokoamassa ja kommentoimassa ja hyväksymässä koulumaailmaan liittyvissä asioissa	Aktiivinen osallistuminen koulun toimintaan Omien ehdotusten toteuttaminen ja eteenpäinvienti Puuttuminen havaittuihin epäkohtiin	Erilaiset laatukselyt Luokkakohtaiset kiusaamiskartoitukset
huoltajat	Erilaiset laatukselyt Vanhempainyhdistys Wilman kautta toteutetut kyselyt vanhemmille	Sitoutuminen lapsen koulunkäynnin tukemiseen Vanhempainyhdistyksen osallisuus koulun toimintaan esimerkiksi puuhailtojen tai korttipajojen muodossa	Erilaiset laatukselyt

10. Oppilashuoltosuunnitelman toteutumisen arviointi Pansion koulussa

Oppilashuoltosuunnitelma on jatkuva prosessi, jonka toteutumista suunnitellaan, arvioidaan ja kehitetään osana koulun arkea. Arvioinnin pohjalta toimintaa muutetaan olosuhteisiin ja tilanteisiin sopivalla tavalla.

KOR-toiminnan vuosikello Pansion koulussa	
elokuu	- oppilashuoltotyön käynnistäminen ja työn suunnittelu (vuosikellon päivittäminen) - vanhempainilta - 5.lk Oppilaan selviytyminen ja hyvinvointi koulussa –kysely alkaa - 5.lk terveystarkastus huoltajalle ja oppilaalle alkavat - 1.lk – 6.lk terveystarkastukset alkavat
syyskuu	- 1.luokkalaisten tuen tarpeiden, ryhmäytymisen ja luokkailmapiirin arviointi - 2.lk – 6.lk: luokkakohtaiset sosiogrammit
lokakuu	- kaikkien oppilaiden tuen tarve tarkistetaan - esiopetuksen ohr
marraskuu	- kiusaamiskysely
joulukuu	- kiusaamiskyselyn tulosten käsittely - Syksyn työn arviointi ja kevään suunnittelu
tammikuu	- 1.lk Oppilaan selviytyminen ja hyvinvointi koulussa -kysely alkaa
helmikuu	- kaikkien oppilaiden tuen tarve tarkistetaan
maaliskuu	- esiopetuksen ohr
huhtikuu	- koulutulokkaat
toukokuu	- koulutulokkaiden tutustuminen - Kiva koulu tilannekartoitus - Toiminnan arviointi ja tulevan lukuvuoden suunnittelu

Pansion koulun oppilaskunnan kokouksessa 20.5.2014 on käsitelty Pansion koulun koulukohtaiset lisäykset opetussuunnitelman perusteiden uudistuneeseen lukuun 5.4. Oppilaskunta on samassa kokouksessaan hyväksynyt kyseisen opetussuunnitelman koulukohtaiset osuudet.

12.1 Taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit

Pansion koulun kuvaus valinnaisten taide- ja taitoaineiden tuntien käytöstä ja näiden tavoitteista, sisällöstä ja arvioinnista:

Pansion koulu tarjoaa valinnaisina tunteina kuvataidetta 2vvh. Valinnaiset kuvataiteen tunnit ovat osa yhteisenä oppiaineena opetettavan kuvataiteen opetusta ja ne arvioidaan osana tätä opetusta. Niistä ei tule erillistä arviota todistukseen.

12.2 Valinnaiset aineet

Pansion koulun kuvaukset koulukohtaisista valinnaisista aineista:

Pansion koulussa tarjottavat valinnaisaineet ja niiden tavoitteet, sisällöt sekä arviointi ja mahdolliset erityispiirteet tarkentuvat vuosittain lukuvuosisuunnitelmassa. Valinnaisainetta tarjotaan 1vvh.

Kädentaidot

Valinnaista kädentaitoa tarjotaan Pansion koulussa vuosiluokille 4-6.

T1 Rohkaista oppilasta ilmaisemaan itseään kuvallisesti sekä luovasti kädentaitoja käyttäen ja vahvistaa kiinnostusta käsillä tekemiseen. S1 Kannustetaan tutustumaan ja käyttämään erilaisia sekä uusia tapoja ilmaista itseään käsillä tehden. L1, L2, L4, L7

T2 Ohjata oppilasta monipuoliseen materiaalien ja tekniikoiden käyttöön. S2 Tutustutaan erilaisiin materiaaleihin ja niiden ominaisuuksiin sekä työstämistapoihin. Harjoitellaan erilaisten tekniikoiden käyttöä ja hyödynnetään niitä eri materiaalien työstämisessä. L2, L5

T3 Kannustaa oppilasta kestävän kehityksen huomioimiseen suunnittelussa ja toteutuksessa. S3 Hyödynnetään työskentelyssä myös kierrätysmateriaaleja, tutustutaan ekologisiin vaihtoehtoihin ja pohditaan kestävän kehityksen merkitystä oppilaalle. L1, L4, L7

T4 Ohjata oppilasta tavoitteelliseen kädentaitojen kehittämiseen sekä työn suunnitteluun ja toteutukseen yksin ja ryhmässä. S4 Harjoitellaan tavoitteiden asettamista, suunnittelua ja toteutusta. L1 -L3

Tieto- ja viestintätekniikka

Valinnaista TVT:a tarjotaan Pansion koulussa vuosiluokille 4-6.

T1 Ohjata oppilasta ymmärtämään tieto- ja viestintäteknologian käyttö- ja toimintaperiaatteita sekä kehittämään käytännön tv-taitoja omien tuotosten laadinnassa. S1 Tutustutaan eri käyttöjärjestelmien perustoimintoihin kuten tiedostojen tallentamiseen, avaamiseen, tulostamiseen ja muokkaamiseen. L1-L7

T2 Ohjata oppilasta käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa vastuullisesti ja turvallisesti. S2 Kaikessa työskentelyssä ohjataan oppilasta kunnioittamaan tekijänoikeuksia, suojaamaan omaa yksityisyyttään sekä huomioimaan mediasisältöjen ikäraajat. Ohjataan harkinnan käyttöön tiedon julkaisemisessa ja jakamisessa. Harjoitellaan arvioimaan ja tulkitsemaan sisältöä kriittisesti. L1-L7

T3 Ohjata oppilasta käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa tiedonhallinnassa sekä tutkivassa ja luovassa työskentelyssä. Tarjota kokemuksia ja harjoitella tieto- ja viestintätekniikan käyttämistä vuorovaikutuksessa ja verkostoitumisessa. S3 Tutustutaan sosiaalisen median käyttöön sekä harjoitellaan vuorovaikutusta eri kanavissa. Harjoitellaan tiedonhakua. Tuotetaan omia dokumentteja kuten kuvia, videoita tai animaatioita yksin tai yhdessä. Tutustutaan eri tapoihin julkaista tietoa eri alustoilla kuten blogeissa, pilvipalveluissa sekä erilaisissa sähköisissä ympäristöissä. L1-L7

Ilmaisutaito

Valinnaista ilmaisutaitoa tarjotaan Pansion koulussa vuosiluokille 4-6.

T1 Ohjata oppilasta kehittämään omaa ilmaisutaitoaan ja luomaan uusia tapoja ilmaista itseään. S1 Osallistutaan erilaisiin ilmaisutaidollisiin harjoitteisiin. Harjoitellaan ilmaisua monipuolisin tavoin kehittäen omia vahvuuksia. L1-L4

T2 Syventää oppilaan vuorovaikutus- ja draamataitoja. S2 Harjoitellaan tilanteeseen sopivaa ilmaisua, draamallista tuottamista oman kehon avulla ja rohkaistaan kokeilemaan uusia tapoja ilmaista itseään. L1-L4

Tutki ja retkeile

Valinnaista kokonaisuutta tarjotaan Pansion koulussa vuosiluokille 4-6.

T1 Ohjata oppilasta kunnioittamaan ja ymmärtämään luontoa. S1 Herätetään ja ylläpidetään oppilaan kiinnostusta lähiympäristöön ja oman asuinalueen erityispiirteisiin tehden retkiä ja erilaisia tutustumiskäyntejä. Hyödynnetään alueen yhteistyökumppaneita mahdollisuuksien mukaan. Tutkitaan rakennettua ja sosiaalista ympäristöä. Ohjataan ympäristövastuullisuuteen ja kestävään kehitykseen. L1 - L7

T2 Ohjata oppilasta ymmärtämään terveyttä ja hyvinvointia tukevia tekijöitä ympäristössä ja ihmisten toiminnassa. S2 Harjoitellaan tunne- ja vuorovaikutustaitoja. Harjoitellaan turvataitoja omassa toiminnassa ja lähiympäristössä. Pohditaan terveystottumusten merkitystä kasvu- ja kehitykselle. L2, L3, L7

Pelit ja pulmat

Valinnaista kokonaisuutta tarjotaan Pansion koulussa vuosiluokille 4-6.

T1 Kehittää oppilaan loogista ja luovaa ajattelua sekä kykyä käsitellä tietoa ja ratkaista ongelmia. Kehittää oppilaan vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoja. S1 Harjoitellaan ajattelutaitoja monipuolisesti oppimispelien ja -leikkien avulla sekä erilaisten strategioiden käyttöä ongelmanratkaisun tukena. Harjoitellaan ryhmissä ja joukkueissa toimimista. L1, L4, L6

T2 Vahvistaa oppilaan matematiikan oppisisältöjen osaamista sekä positiivista asennetta matematiikkaa kohtaan. Harjoitella ohjelmointia. S2 Tuetaan matemaattisten käsitteiden muodostumista ja vahvistumista monipuolisesti toiminnallisten pelien kautta. Kehitetään erilaisia toimintaohjeita ja toteutetaan niitä. L1, L5

Musiikki

Valinnaista musiikkia tarjotaan Pansion koulussa vuosiluokille 4-6.

T1 Rohkaista oppilasta ilmaisemaan itseään ja vahvistaa kiinnostusta musiikkiin sekä ohjata oppilasta kokeilemaan eri soittimia ja tapoja tuottaa ääntä monipuolisesti. Kasvattaa yhteishenkeä musiikin avulla. S1 Harjoitellaan musiikin kuuntelemista ja musiikkiin eläytymistä. Saadaan yhteisiä musiikillisia kokemuksia esimerkiksi laulamalla, soittamalla tai tuottamalla musiikkia yhdessä. L2, L4 - L7

T2 Ohjata oppilasta huomaamaan musiikin ja omien tunteiden välinen yhteys ja käyttämään musiikkia niiden tunnistamisessa, purkamisessa ja ilmaisemisessa. S2 Kuunnellaan ja keskustellaan musiikin herättämistä tunteista ja ajatuksista. Pohditaan musiikissa käytettyjä tehokeinoja ja havainnoidaan, miten mieliala on yhteydessä musiikkiin ja miten musiikilla voidaan vaikuttaa niin omiin kuin toistenkin tunteisiin. L1 - L3

Liikunta

Valinnaista liikuntaa tarjotaan Pansion koulussa vuosiluokille 5-6.

T1 Ohjata oppilasta monipuoliseen liikunnallisten taitojen kehittämiseen yksin ja yhteistyössä muiden kanssa sekä edistää myönteistä suhtautumista liikuntaan ja liikunnalliseen elämäntapaan. S1 Syvennetään liikunnan opetussuunnitelmassa mainittuja sisältöjä. Pyritään tarjoamaan mahdollisuuksia myös uudenlaisiin liikuntaelämyksiin ja lajitutustumisiin. L1 - L7

Jokainen valinnainen aine muodostaa oppimäärän, joka siten arvioidaan omana oppiaineenaan. Valinnaiset aineet arvioidaan sanallisesti hyväksytty/hylätty. Mikäli sanallisesti arvioitu valinnainen aine katsotaan jonkin yhteisen aineen syventäväksi opinnoksi, sen suoritus voi korottaa kyseisen oppiaineen arvosanaa (musiikki ja liikunta)

Liite 1. Pansion koulun ohjaussuunnitelma

Luokat 1-2 Koululaiseksi kasvaminen

Oppilaanohjauksen järjestämisen rakenteet

Oppilaanohjaus toteutetaan Pansion koulussa muun opetuksen ja koulutoiminnan yhteydessä, ei erillisenä oppiaineena.

Toimintatavat

Harjoitellaan työskentelemään itsenäisesti ja yhdessä toisten kanssa sekä toimimaan järjestelmällisesti ja pitkäjänteisesti. Oppilasta ohjataan tekemään valintoja ja vaikuttamaan omaan oppimiseensa ja koulunkäyntiinsä sekä löytämään itselle sopivimmat tavat oppia ja työskennellä. Elämänhallinnan taitoja harjoitellaan monipuolisesti. Harjoitellaan osallisuutta ja vaikuttamista omassa kouluarjessa.

Työn- ja vastuunjako

Vastuu oppilaanohjauksesta on luokanopettajalla, joka tekee yhteistyötä muiden opettajien kanssa.

Erityisesti siirtymävaiheessa tarkistetaan oppilaan tuen tarve opiskelun suhteen.

Työskentely monialaisissa verkostoissa

Opettajat tekevät tarpeen mukaan oppilaanohjaukseen liittyvää moniammatillista yhteistyötä koulun muun henkilökunnan kanssa sekä mm. sosiaali- ja terveystoimen työntekijöiden kanssa.

Kodin ja koulun yhteistyö ohjauksessa

Vastuu oppilaanohjauksesta on luokanopettajalla, joka tekee yhteistyötä kodin kanssa. Huoltajatapaamisissa on mahdollisuus keskustella oppilaanohjaukseen liittyvistä asioista.

Työelämäyhteistyö ja työelämään tutustumisen järjestelyt

1.-2.-luokilla tutustutaan mahdollisuuksien mukaan koulussa työskentelevien henkilöiden ammatteihin. Vierailuja voidaan tehdä oppilaan huoltajien ja muun lähipiirin työpaikoille.

Oppilaanohjauksen järjestämisen rakenteet

Oppilaanohjaus toteutetaan Pansion koulussa muun opetuksen ja koulutoiminnan yhteydessä, ei erillisenä oppiaineena. Tarvittaessa luokanopettaja voi käyttää oppilaanohjaukseen myös kokonaisoppitunteja.

Toimintatavat

Harjaannutaan työskentelemään itsenäisesti ja yhdessä toisten kanssa sekä toimimaan järjestelmällisesti ja pitkäjänteisesti. Oppilasta ohjataan tekemään valintoja ja vaikuttamaan omaan oppimiseensa ja koulunkäyntiinsä sekä löytämään itselle sopivimmat tavat oppia ja työskennellä. Elämänhallinnan taitoja harjoitellaan monipuolisesti. Korostetaan koulua oppilaan työpaikkana sekä kouluun liittyviä vastuuta ja velvollisuuksia. Harjoitellaan osallisuutta ja vaikuttamista omassa kouluyhteisössä.

Työn- ja vastuunjako

Vastuu oppilaanohjauksesta on luokanopettajalla, joka tekee yhteistyötä muiden opettajien kanssa.

Erityisesti siirtymävaiheessa tarkistetaan oppilaan tuen tarve opiskelun suhteen.

Työskentely monialaisissa verkostoissa

Opettajat tekevät tarpeen mukaan oppilaanohjaukseen liittyvää moniammatillista yhteistyötä koulun muun henkilökunnan kanssa ja siirtymävaiheessa yläkoulun opettajien sekä oppilaanohjaajien kanssa. Tarvittaessa yhteistyötä tehdään mm. sosiaali- ja terveystoimen työntekijöiden kanssa.

Kodin ja koulun yhteistyö ohjauksessa

Vastuu oppilaanohjauksesta on luokanopettajalla, joka tekee yhteistyötä kodin kanssa. Huoltajatapaamisissa on mahdollisuus keskustella oppilaanohjaukseen liittyvistä asioista.

Työelämäyhteistyö ja työelämään tutustumisen järjestelyt

Tutustutaan oman lähiympäristön elinkeinoihin ja ammatteihin. Sekä 4. että 6. luokalla tehdään yksi yritysvierailu ja tutustutaan yrityksessä toimiviin ammatteihin. Lisäksi kutsutaan oppilaiden huoltajia koululle kertomaan ammateistaan sekä tutustutaan ammattiyhdistysten ja yritysten verkkoviestintään.

Pansion koulu pyrkii olemaan mukana valtakunnallisesti ja kunnallisesti tarjottavissa työelämään tutustumiseen liittyvissä toiminnoissa.

Liite 2. Lisätuntien vuosiluokkakohtaiset tavoitteet, sisällöt ja arviointi

1. luokka

MATEMATIIKKA

lisävuosiviikkotunti

+1 vvh



TURKU
Pansion koulu

Tavoitteet	S	Kuntakohtainen / koulukohtainen	L
1. luokka			
Merkitys, arvot ja asenteet			
T1 tukea oppilaan innostusta ja kiinnostusta matematiikkaa kohtaan sekä myönteisen minäkuvan ja itseluottamuksen kehittymistä	S1- S4	Tuetaan oppilaan myönteisen minäkuvan kasvua matematiikan oppijana. Rohkaistaan kokeilemaan ja tutkimaan asioita eri näkökulmista. Annetaan aikaa oppimiselle.	L1 L3 L5
Työskentelyn taidot			
T2 ohjata oppilasta kehittämään taitojaan tehdä havaintoja matematiikan näkökulmasta sekä tulkita ja hyödyntää niitä eri tilanteissa	S1- S4	Ohjataan oppilasta kiinnittämään huomiota ympäristöön matematiikan näkökulmasta.	L4
T3 kannustaa oppilasta esittämään ratkaisujaan ja päätelmiään konkreettisin	S1- S4	Kannustetaan oppilasta esittämään ratkaisujaan ja päätelmiään konkreettisin välinein ja kokemuksellisin keinoin.	L2 L4 L5

välinein, piirroksin, suullisesti ja kirjallisesti myös tieto- ja viestintä- teknologiaa hyödyntäen		Syvennetään taitoa näyttää osaamistaan omien kokemusten kautta, välineitä käyttäen sekä piirtämällä tai etsimällä kuvista matematiikkaa. Harjoitellaan näkemään konkreettisen- ja symbolitason matematiikan yhteys ja hyödyntämään sitä oppimisessa.	
T4 ohjata oppilasta kehittymään päättely- ja ongelmanratkaisutaito- jaan	S1- S4	Etsitään säännönmukaisuuksia, vertaillaan ja luokitellaan sekä tutkitaan syy-seuraussuhteita erilaisin leikein, tutkimalla kuvia sekä konkreettisin välinein. Harjoitellaan tutkimaan matemaattisia tilanteita monista eri näkökulmista sekä yksin että ryhmissä. Syvennetään ajattelutaitoja ja taitoa kertoa sanallisesti matematiikasta.	L1 L4 L6
Käsitteelliset ja tiedonala- kohtaiset tavoitteet			
T5 ohjata oppilasta ymmärtämään matemaattisia käsitteitä ja merkintätapoja	S1- S4	Tarjotaan oppilaalle monipuolisia, konkreettisia kokemuksia matemaattisten käsitteiden muodostumisen perustaksi erilaisten leikkien avulla ja konkreettisin välinein kokeilemalla. Rohkaistaan oppilasta esittämään ongelmia ja ratkaisuja matemaattisin merkinnöin.	L1 L4
T6 tukea oppilasta lukukäsitteen kehittämi- sessä ja kymmenjärjestelmän periaatteen ymmärtämi- sessä	S2 S1	Harjoitellaan lukumäärän, lukusanan ja numeromerkin välistä yhteyttä toiminnallisesti. Harjoitellaan lukujonotaitoja ja liikkumista lukusuoralla eri suuntiin Hahmotetaan, arvioidaan ja lasketaan lukumääriä monipuolisesti eri välineitä käyttäen.	L1 L4

		Tutkitaan lukujen ominaisuuksia kuten parillisuutta, monikertoja ja harjoitellaan puolittamista sekä lukujen 1-10 hajotelmia erilais- ten leikkien ja konkretian kautta hyödyntäen eri aisteja. Harjoitellaan lukujen 3-10 hajotelmia leikkien, välinein sekä piir- tämällä. Tutustutaan kymmenjärjestelmän periaatteeseen. Syvennetään lukujonotaitoja ja liikkumista lukusuoralla eri suun- tiin, sekä liikkumista moninaskelin. Harjoitellaan lukujen sijoitta- mista lukusuoralle. Syvennetään taitoa hahmottaa, arvioida ja laskea lukumääriä mo- nipuolisesti eri välineitä käyttäen. Saadaan lisäharjoitusta lukujen 3-10 hajotelmiin leikkien, välinein sekä piirtämällä.	
T7 perehdyttää oppilasta peruslaskutoimituksen periaatteisiin ja tutustut- taa niiden ominaisuuksiin	S2	Lasketaan erilaisia yhteen- ja vähennyslaskuja lukualueella 0-20. Tutkitaan laskujen eri ominaisuuksia ja opetellaan käyttämään näitä ratkaisun tukena. Hyödynnetään oppimisessa eri aisteja. Vahvistetaan ymmärrystä vaihdannaisuudesta ja-liitännäisyydes- tä konkreettisin keinoin. Harjoitellaan hyödyntämään näitä lasku- toimitusten ratkaisussa. Harjoitellaan eri laskustrategioita konkreettisesti, monipuolisin välinein ja piirtämällä.	L1 L4
T8 ohjata oppilasta kehittämään sujuvaa peruslaskutaitoa luonnollisilla luvuilla ja käyttämään erilaisia	S2 S1	Saadaan monipuolisesti konkreettisia kokemuksia erilaisista las- kustrategioista operoiden lukualueella 0-20. Tutustutaan erilaisiin yhteen- ja vähennyslaskuihin lukualueella 0- 20 ja harjoitellaan etsimään soveltuvia ratkaisutapoja erilaisiin	L1 L4

päässälaskustrategioita		laskutoimituksiin. Tutkitaan laskujen eri ominaisuuksia ja opetellaan käyttämään näitä ratkaisun tukena. Hyödynnetään kokemuksellisuutta ja välineitä oppimisessa. Syvennetään ymmärrystä vaihdannaisuudesta ja liitännäisyydestä konkreettisoin keinoin. Harjoitellaan hyödyntämään näitä laskutoimitusten ratkaisussa. Syvennetään taitoa käyttää erilaisista laskustrategioista operoiden lukualueella 0-20. Hyödynnetään kokemuksellisen ja konkreettisen työtavan positiivista merkitystä oppimiselle.	
T9 tutustuttaa oppilas geometrisiin muotoihin ja ohjata havainnoimaan niiden ominaisuuksia	S3	Ohjataan käyttämään suunta- ja sijaintikäsitteitä. Tutkitaan omaa kolmiulotteista ympäristöä etsien sieltä myös tason geometriaa. Hyödynnetään tutkimisessa myös tieto- ja viestintäteknologiaa. Tunnistetaan ja piirretään tasokuvioita. Rakennetaan kolmiulotteisia kappaleita ja tutkitaan rakennelmia ja niiden ominaisuuksia. Harjoitellaan luokittelemaan tasokuvioita ja kappaleita konkreettisin välinein.	L1 L4 L5
T10 ohjata oppilasta ymmärtämään mittaamisen periaate	S3	Tutustutaan mittaamisen periaatteeseen kokemuksien kautta. Mitataan erilaisilla mittavälineillä, tutkitaan tilavuutta ja sen pysyvyyttä sekä vertaillaan massaa. Tutustutaan konkreettisesti suureisiin massa, tilavuus, pituus ja aika. Harjoitellaan ajan yksiköitä ja kellonaikoja; tasan ja puoli.	L1 L4
T11 tutustuttaa oppilas taulukoihin ja	S4	Tutustutaan taulukoiden ja pylväsdigrammien laadintaan ja tulkintaan.	L4 L5

diagrammeihin		Harjoitellaan tiedon keräämistä ja tallentamista.	
T12 harjaannuttaa oppilasta laatimaan vaiheittaisia toimintaohjeita ja toimimaan niiden mukaan	S1	Harjoitellaan toimimista annetun ohjeen mukaan.	L1 L2 L4 L5

Lisävuosiviikkotunti matematiikkaa on osa yhteisenä oppiaineena opetettavan matematiikan opetusta ja se arvioidaan osana tätä opetusta. Siitä ei tule erillistä arviota todistukseen.

2. luokka

MATEMATIIKKA

lisävuosiviikkotunti

+1 vvh

  TURKU Pansion koulu			
Tavoitteet 2. luokka	S	Kuntakohtainen / koulukohtainen	L
Merkitys, arvot ja asenteet			
T1 tukea oppilaan innostusta ja kiinnostusta matematiikkaa kohtaan sekä myönteisen minäkuvan ja itseluottamuksen kehittymistä	S1-S4	Tuetaan oppilaan myönteisen minäkuvan kasvua matematiikan oppijana. Rohkaistaan kokeilemaan ja tutkimaan asioita eri näkökulmista. Annetaan aikaa oppimiselle.	L1 L3 L5

Työskentelyn taidot			
T2 ohjata oppilasta kehittämään taitojaan tehdä havaintoja matematiikan näkö- kulmasta sekä tulkita ja hyödyntää niitä eri tilanteissa	S1-S4	Ohjataan oppilasta kiinnittämään huomiota ympäristöön matematiikan näkökulmasta.	L4
T3 kannustaa oppilasta esittämään ratkaisujaan ja päätelmiään konkreettisin välinein, piirroksin, suullisesti ja kirjallisesti myös tieto- ja viestintä- teknologiaa hyödyntäen	S1-S4	Kannustetaan oppilasta esittämään ratkaisujaan ja päätelmiään konkreettisin välinein ja kokemuksellisin keinoin (<i>esim. päättelyharjoituksin, keskustelemalla, piirtämällä, välinein ja vasta lopuksi matematiikan kielellä</i>). Syvennetään taitoa esittää ratkaisuja ja päätelmiä konkreettisin välinein ja kokemuksellisin keinoin tehden päättelyharjoituksia, keskustelemalla, piirtämällä ja välinein. Harjoitellaan näkemään konkreettisen- ja symbolitason matematiikan yhteys ja hyödyntämään sitä oppimisessa.	L2 L4 L5
T4 ohjata oppilasta kehittymään päättely- ja ongelmanratkaisutaitojaan	S1-S4	Etsitään säännönmukaisuuksia, vertaillaan ja luokitellaan, tutkitaan syy-seuraussuhteita. Harjoitellaan tutkimaan matemaattisia ongelmia monista eri näkökulmista sekä yksin että ryhmissä (<i>esim. kombinatoriikan avulla, tutkimalla säännönmukaisuuksia kuvissa, tapahtumissa ja helppoissa matemaattisissa yhtälöissä</i>). Syvennetään ajattelutaitoja ja taitoa kertoa sanallisesti matematiikasta. Harjoitellaan tutkimaan matemaattisia ongelmia monista eri näkökulmista sekä yksin että ryhmissä kombinatoriikan avulla, tutkimalla säännönmukaisuuksia kuvissa, tapahtumissa ja helppoissa matemaattisissa yhtälöissä.	L1 L4 L6
Käsitteelliset ja tiedonala-kohtaiset tavoitteet			

T5 ohjata oppilasta ymmärtämään matemaattisia käsitteitä ja merkintätapoja	S1-S4	Tarjotaan oppilaalle monipuolisia, konkreettisia kokemuksia matemaattisten käsitteiden muodostumisen perustaksi erilaisten leikkien avulla, ja konkreettisin välinein kokeilemalla. Rohkaistaan oppilasta esittämään ongelmia ja ratkaisuja matemaattisin merkinnöin.	L1 L4
T6 tukea oppilasta lukukäsitteen kehittämisessä ja kymmenjärjestelmän periaatteen ymmärtämisessä	S2 S1	Syvennetään 1. luokalla opittuja taitoja. Harjoitellaan liikkumista lukualueella 0-100 konkreettisesti sekä eri välineitä käyttäen. Hahmotetaan, arvioidaan ja lasketaan lukumääriä alueella 0-100 konkreettisin välinein. Tutkitaan lukujen ominaisuuksia kuten parillisuutta, monikertoja ja puolittamista. Liikutaan myös monin askelin lukualueella 0-100. Harjoitellaan kymmenjärjestelmän käsitettä ja sen käyttämistä laskutoimitusten tukena. Syvennetään taitoa liikkua lukualueella 0-100 konkreettisesti sekä eri välineitä käyttäen. Harjoitellaan liikkumista myös moninaskelein ja eri suuntiin. Syvennetään taitoa hahmottaa, arvioida ja laskea lukumääriä alueella 0-100 konkreettisin välinein. Syvennetään ymmärrystä kymmenjärjestelmän käsitteestä konkreettisin välinein ja harjoitellaan sen käyttämistä laskutoimitusten tukena.	L1 L4
T7 perehdyttää oppilasta peruslaskutoimituksen periaatteisiin ja tutustuttaa	S2 S1	Lasketaan erilaisia yhteen- ja vähennyslaskuja lukualueella 1-100. Tutkitaan laskujen eri ominaisuuksia ja opetellaan käyttämään näitä ratkaisun tukena. Hyödynnetään oppimisessa eri aisteja.	L1 L4

niiden ominaisuuksiin		Vahvistetaan opittujen laskustrategioiden käyttöä suurilla luvuilla laskettaessa. Tutustutaan konkreettisin keinon kertolaskun periaatteeseen sekä kertolaskun ja yhteenlaskun väliseen yhteyteen. Harjoitellaan kertotaulut 1-5 ja 10. Pohjustetaan jakolaskun käsitettä eri välineillä ja piirtäen. Tutustutaan kerto- ja jakolaskun yhteyteen. Harjoitellaan vaihdannaisuutta ja liitännäisyyttä kertolaskussa. Tutustutaan murtoluvun käsitteeseen jakamalla kokonainen yhtä suuriin osiin. Tutustutaan erilaisiin yhteen- ja vähennyslaskuihin lukualueella 0-100 ja harjoitellaan etsimään soveltuvia ratkaisutapoja erilaisiin laskutoimituksiin. Hyödynnetään kokemuksellisuutta ja välineitä oppimisessa. Syvennetään taitoa käyttää opittuja laskustrategioita suurilla luvuilla laskettaessa monipuolisin työskentelytavoin. Tuetaan oppimista konkreettisilla kokemuksilla ja hyödynnetään oppimisessa välineitä ja piirtämistä. Tutustutaan konkreettisin keinon kertolaskun periaatteeseen sekä kertolaskun ja yhteenlaskun väliseen yhteyteen. Harjoitellaan kertotauluja 2-5 ja 10 konkreettisin välinein ja piirtämällä. Harjoitellaan hyödyntämään vaihdannaisuutta kertolaskun tukena ja tutkitaan konkreettisesti kertolaskun ja jakolaskun yhteyttä.	
T8 ohjata oppilasta kehittämään sujuvaa peruslaskutaitoa	S2	Syvennetään 1.luokalla opittuja asioita.	L1 L4

luonnollisilla luvuilla ja käyttämään erilaisia päässälaskustrategioita		Vahvistetaan opittuja laskustrategioita monipuolisin työskentelytavoin ja siirrytään käyttämään niitä lukualueella 0-100. Hyödynnetään kymmenjärjestelmävälineitä laskemisen tukena. Hyödynnetään piirtämistä laskun tukena.	
T9 tutustuttaa oppilas geometrisiin muotoihin ja ohjata havainnoimaan niiden ominaisuuksia	S3	Vahvistetaan 1.luokalla opittua käsitteiden käyttöä. Ohjataan käyttämään suunta- ja sijaintikäsitteitä. Tutkitaan omaa kolmiulotteista ympäristöä etsien sieltä myös tason geometriaa. Tunnistetaan ja piirretään tasokuvioita. Rakennetaan ja tutkitaan kolmiulotteisia kappaleita ja rakennelmia sekä niiden ominaisuuksia. Harjoitellaan luokittelemaan tasokuvioita ja kappaleita konkreettisin välinein.	L1 L4 L5
T10 ohjata oppilasta ymmärtämään mittaamisen periaate	S3	Syvennetään 1.luokalla opittuja asioita. Varmistetaan mittaamisen periaatteen ymmärtäminen. Harjoitellaan käyttämään suureita pituus, massa, tilavuus ja aika. Tutustutaan konkreettisesti mittayksiköihin metri ja senttimetri, kilogramma ja gramma sekä litra ja desilitra. Harjoitellaan ajan yksiköitä ja kellonaikoja; vartti, yli ja vaille.	L1 L4

T11 tutustuttaa oppilas taulukoihin ja diagrammeihin	S4	Syvennetään 1. luokalla opittuja asioita. Tutustutaan taulukoiden ja pylväsdiagrammien laadintaan ja tulkintaan tutustuen monipuolisesti eri tietolähteisiin. Harjoitellaan tiedon keräämistä ja tallentamista.	L4 L5
T12 harjaannuttaa oppilasta laatimaan vaiheittaisia toimintaohjeita ja toimimaan niiden mukaan	S1	Tutustutaan ohjelmoinnin alkeisiin tekemällä ja testaamalla toimintaohjeita.	L1 L2 L4 L5

Lisävuosiviikkotunti matematiikkaa on osa yhteisenä oppiaineena opetettavan matematiikan opetusta ja se arvioidaan osana tätä opetusta. Siitä ei tule erillistä arviota todistukseen.

MATEMATIIKKA

lisävuosiviikkotunti

+1 vvh



TURKU
Pansion koulu

Tavoitteet	S	Kuntakohtainen / koulukohtainen	L
3. luokka			
Merkitykset, arvot ja asenteet			
T1 pitää yllä oppilaan innotusta ja kiinnostusta matematiikkaa kohtaan sekä tukea myönteistä minäkuva ja itseluottamusta	S1-S5	Tuetaan oppilaan myönteisen minäkuvan kasvua matematiikan opijana.	L1 L3 L5
Työskentelyn taidot			
T2 ohjata oppilasta havaitsemaan yhteyksiä oppimiensa asioiden välillä	S1-S5	Kannustetaan oppilasta luottamaan itseensä ja näkemyksiinsä, perustelemaan ajatuksiaan ja soveltamaan koulun ulkopuolella opittuja taitoja koulutyössä.	L1 L4
T3 ohjata oppilasta kehittämään taitojaan esittää kysymyksiä ja tehdä perusteltuja päätelmiä havaintojensa pohjalta	S1-S5	Käytetään monipuolisia työtapoja ja välineitä, sekä kannustetaan oppilasta kuuntelemaan toisten näkemyksiä ja samalla pohtimaan omaa sisäistä tietoaan.	L1 L3 L4 L5

T4 kannustaa oppilasta esittämään päättelyään ja ratkaisujaan muille konkreettisin välinein, piirroksin, suullisesti, ja kirjallisesti myös tieto- ja viestintäteknologiaa hyödyntäen	S1-S5	Luodaan turvallinen ja kannustava ilmapiiri, joka rohkaisee keskustelemaan ja kokeilemaan. Hyödynnetään vertaisoppimista. Syvennetään taitoa esittää ratkaisuja ja päätelmiä konkreettisin välinein ja kokemuksellisin keinoin tehden päättelyharjoituksia, keskustelemalla, piirtämällä, ja välinein. Harjoitellaan näkemään konkreettisen- ja symbolitason matematiikan yhteys ja hyödyntämään sitä oppimisessa. Käytetään monipuolisia työtapoja ja välineitä, sekä syvennetään taitoa kuuntella toisten näkemyksiä ja verrata sitä omaan kokemukseen. Harjoitellaan arvioimaan oman ratkaisun oikeellisuutta.	L1 L2 L4 L5
T5 ohjata ja tukea oppilasta ongelmaratkaisutaitojen kehittämisessä	S1-S5	Harjoitellaan tutkimaan matemaattisia tilanteita monista eri näkökulmista ja lähestytään niitä ongelmakeskeisesti. Etsitään yhtäläisyyksiä, eroja ja säännönmukaisuuksia, vertaillaan ja luokitellaan, asetetaan järjestykseen, tutkitaan syy-seuraussuhteita. Etsitään vaihtoehtoja systemaattisesti. Ongelmanratkaisuprosessin esille tuominen erityisesti sanallisissa tehtävissä, hyödyntäen esim. piirtämistä. Syvennetään taitoa tutkia matemaattisia ongelmia monista eri näkökulmista sekä yksin että ryhmissä. Harjoitellaan ongelmanratkaisuprosessin esilletuomista erityisesti sanallisissa tehtävissä, hyödyntäen konkreettisia välineitä ja piirtämistä. Syvennetään taitoa hyödyntää omakohtaisia kokemuksia ongelmanratkaisun tukena.	L1 L4 L5
T6 ohjata oppilasta kehittämään taitoaan	S1-S5	Liitetään ratkaistavat matemaattiset ongelmat kiinteästi oppilaiden kokemusmaailmaan.	L1 L3

arvioida ratkaisun järkevyyttä ja tuloksen mielekkyyttä		Harjoitellaan arvioimaan ratkaisun oikeellisuutta.	
Käsitteelliset ja tiedonalaiset tavoitteet			
T7 ohjata oppilasta käyttämään ja ymmärtämään matemaattisia käsitteitä ja merkintöjä	S1- S5	Tarjotaan oppilaalle monipuolisia, konkreettisia kokemuksia matemaattisten käsitteiden muodostumisen perustaksi erilaisten pelien avulla sekä konkreettisin välinein kokeilemalla. Rohkaistaan oppilasta esittämään ongelmia ja ratkaisuja matemaattisin merkinnöin. Tutkitaan lukujonon säännönmukaisuutta sekä jatketaan lukujonoa säännön mukaan.	L1 L4
T8 tukea ja ohjata oppilasta vahvistamaan ja laajentamaan ymmärrystä kymmenjärjestelmästä	S2	Syvennetään ja varmennetaan ymmärrystä kymmenjärjestelmästä.	L1 L4
T9 tukea oppilasta lukukäsitteen kehittämisessä positiivisiin rationaalilukuihin ja negatiivisiin kokonaislukuihin	S2	Tutkitaan lukujen rakennetta, yhteyksiä ja jaollisuutta. Tutustutaan murtoluvun käsitteeseen. Pohjustetaan negatiivisen kokonaisluvun käsitettä, jolloin lukualue laajenee negatiivisilla kokonaisluvuilla. (lämpömittari)	L1 L4
T10 opastaa oppilasta saavuttamaan sujuva laskutaito päässä ja kirjallisesti hyödyntäen laskutoimitusten ominaisuuksia	S2 S1	Harjoitellaan yhteen- ja vähennyslaskualgoritmeja. Harjoitellaan peruslaskutoimitusten päässä laskutaitoa. Varmistetaan kertolaskun käsitteen ymmärtäminen.	L1 L3 L6

		Harjoitellaan kertotauluja 6-9 ja varmistetaan kertotaulu 1-5 osaaminen. Harjoitellaan kertolaskualgoritmia. Tutustutaan jakolaskuun sisältö- ja ositusjaon kautta. Tutkitaan laskutoimitusten ominaisuuksia ja niiden välisiä yhteyksiä kuten kerto- ja jakolaskun yhteyttä, vaihdannaisuutta sekä liitännäisyyttä kerto- ja jakolaskuissa. Tutustutaan lukujen pyöristämiseen. Harjoitellaan arvioimaan tuloksen suuruusluokkaa. Harjoitellaan kaikkia laskutoimituksia monipuolisissa tilanteissa hyödyntäen tarvittavia välineitä. Tutustutaan murtoluvun käsitteeseen ja murtolukujen yksinkertaisiin peruslaskutoimituksiin. Harjoitellaan ymmärtämään nimittäjän merkitys. Harjoitellaan luonnollisilla luvuilla kertomista ja jakamista kerto- ja jakolaskussa. Syvennetään taitoa laskea erilaisia yhteen- ja vähennyslaskuja ja harjoitellaan käyttämään soveltuvia ratkaisutapoja erilaisiin laskutoimituksiin. Tutkitaan laskujen eri ominaisuuksia ja opetellaan käyttämään näitä ratkaisun tukena. Hyödynnetään kokemuksellisuutta ja välineitä oppimisessa. Syvennetään taitoa käyttää opittuja laskustrategioita suurilla luvuilla laskettaessa monipuolisin työskentelytavoin. Tuetaan oppimista konkreettisilla kokemuksilla ja hyödynnetään oppimisessa välineitä ja piirtämistä.	
--	--	---	--

		Harjoitellaan kertotauluja 6-9 konkreettisesti välinein ja piirtämällä. Tutustutaan konkreettisesti jakolaskuun sisältö- ja ositusjaon kautta. Tutustutaan konkreettisesti murtoluvun käsitteeseen ja murtolukujen yksinkertaisiin peruslaskutoimituksiin.	
T11 ohjata oppilasta havainnoimaan ja kuvailemaan kappaleiden ja kuvioden geometrisiä ominaisuuksia ja tutustuttaa oppilas geometrisiin käsitteisiin	S4	Rakennetaan, piirretään, tutkitaan ja luokitellaan kappaleita ja kuvioita. Luokitellaan tasokuviot monikulmioihin ja muihin kuvioihin sekä tutkitaan niiden ominaisuuksia. Etsitään tason geometriaa omasta ympäristöstä. Tutustutaan monipuolisesti kolmioihin, nelikulmioihin ja ympyrään. Tutkitaan kuvioita konkreettisesti, rakennellen sekä piirtäen. Tutustutaan pisteen, janan, suoran ja kulman käsitteisiin. Harjoitellaan kulmien piirtämistä, ja luokittelemista. Tarkastellaan symmetriaa.	L4 L5
T12 ohjata oppilasta arvioimaan mittauskohteen suuruutta ja valitsemaan mittaamiseen sopivan välineen ja mittayksikön sekä pohtimaan mittatuloksen järkevyyttä	S4 S1	Harjoitellaan monipuolisesti mittaamista ja mittaustuloksen arviointia. Tutustutaan erimuotoisten kuvioden piireihin. Tutustutaan mittayksikköjärjestelmään. Tutustutaan yksikönmuunnoksiin yleisimmin käytetyillä mittayksiköillä. Tutustutaan konkreettisesti mittayksikköjärjestelmään ja sen hyödyntämiseen arjessa. Harjoitellaan konkreettisesti yksikönmuunnoksia yleisimmin käytetyillä mittayksiköillä.	L1 L3 L6

T13 ohjata oppilasta laatimaan ja tulkitsemaan taulukoita ja diagrammeja sekä käyttämään tilastollisia tunnuslukuja sekä tarjota kokemuksia todennäköisyydestä	S5	Kehitetään oppilaiden taitoja kerätä järjestelmällisesti tietoa kiinnostavista aihepiireistä. Esitetään tietoa taulukoin ja diagrammein.	L4 L5
T14 innostaa oppilasta laatimaan toimintaohjeita tietokoneohjelmina graafisessa ohjelmointiympäristössä	S1	Tutustutaan ohjelmoinnin alkeisiin tekemällä ja testaamalla toimintaohjeita. Hyödynnetään pelejä, leikkejä sekä tietokone- ja mobiilisovelluksia. Syvennyttään ohjelmoinnin alkeisiin tekemällä ja testaamalla toimintaohjeita.	L1 L4 L5 L6

Lisävuosiviikkotunti matematiikkaa on osa yhteisenä oppiaineena opetettavan matematiikan opetusta ja se arvioidaan osana tätä opetusta. Siitä ei tule erillistä arviota todistukseen.



TURKU
Pansion koulu

Tavoitteet	S	Kuntakohtainen / koulukohtainen	L
3. luokka			
T1 kannustaa oppilasta havainnoimaan ympäristöä ja muuta visuaalista kulttuuria moniaistisesti Kannustaa oppilasta havainnoimaan ympäristöään ja taidetta, ja rohkaista keskustelemaan havainnoistaan.	S1 S2	Tutkitaan kuvia, jotka liittyvät oppilaan omaan maailmaan (<i>valokuvat, pelit, kirjat, elokuvat, logot, esineet, rakennukset, värit ym.</i>) ja tehdään niistä havaintoja eri aistein ja keskustellen. Tutkitaan ympäröivää maailmaa eri aistien avulla. Tutustutaan omaan ympäristöön ja taiteeseen eri aistien avulla.	L1 L3 L4 L5 L2 L7
T4 ohjata oppilasta käyttämään monipuolisesti erilaisia materiaaleja, tekniikoita sekä harjaanuttamaan kuvan tekemisen taitojaan Rohkaista ja ohjata oppilasta käyttämään monipuolisesti ja luovasti erilaisia materiaaleja, työtapoja ja tekniikoita.	S1 S2 S3	Harjoitellaan käyttämään monipuolisesti ja luovasti erilaisia materiaaleja ja tekniikoita. Syvennetään kuvataide-oppiaineen sisältöjä käyttämällä monipuolisesti erilaisia materiaaleja, työtapoja ja tekniikoita.	L2 L3 L5 L6 L1 L4 L7
T5 ohjata oppilasta tavoitteelliseen kuvallisten taitojen	S1 S2 S3	Kiinnitetään huomiota omien kuvien tuottamisessa kuvanteon prosessin hallintaan harjoittelemalla oman toiminnan ohjausta ja suunnittelua.	L1 L2 L3 L5

kehittämiseen yksin			
T7 ohjata oppilasta tarkastelemaan kuvia eri lähtökohdista ja eri yhteyksissä	S2	Harjoitellaan tarkastelemaan erilaisten ympäristöjen, esineiden, mediakulttuurien ja virtuaalimaailmojen kuvallista sisältöä.	L1 L2 L4 L5
T11 kannustaa oppilasta ottamaan huomioon kestävä kehitys kuva-ilmaisun toimintatapoja valitessaan	S1 S2 S3	Harjoitellaan valitsemaan kestävän kehityksen kannalta sopivia toimintatapoja sekä materiaalivalinnoissa että kuvallisessa ilmaisussa.	L1 L2 L4 L7

Valinnaiset kuvataiteen tunnit ovat osa yhteisenä oppiaineena opetettavan kuvataiteen opetusta ja ne arvioidaan osana tätä opetusta. Niistä ei tule erillistä arviota todistukseen.